

Warszawa, 07.07.2017 r.

Fundacja Rzecznik Praw Rodziców

Adres do korespondencji:

Ul. Krasickiego 3/5

02-628 Warszawa

e-mail: biuro@rzecznikrodzicow.pl

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Al. J.Ch. Szucha 25

00-918 Warszawa

Uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wymagań wobec szkół i placówek

W opinii Fundacji Rzecznik Praw Rodziców wymagania określone w konsultowanym rozporządzeniu rozmiągają się z założeniami, przyjętej przez MEN, podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego. Wyszczególnione wymagania powinny opierać się na zadaniach przedstawionych we wspomnianej podstawie programowej, niestety charakterystyka wymagań przedstawiona w załączniku do rozporządzenia nie zawiera ani jednego sformułowania wyprowadzonego z zadań podstawy programowej. Ponadto niektóre wymagania są niemożliwe do zrealizowania, np. *wymóg wobec przedszkoli: kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych*. Kształtowanie postaw u dzieci w przedszkolu to nie ten etap rozwojowy. Dzieci uczą się zachowań adekwatnych do poznawanych norm, postawy - według psychologii rozwojowej - kształtują się w okresie dojrzewania.

Projekt rozporządzenia zakłada, iż spełnianie przez szkoły i placówki wymagań będzie, jak dotychczas, badane w trybie nadzoru pedagogicznego w formie ewaluacji. Przytaczana w wielu miejscach projektu konieczność ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej grozi utrwaleniem modelu „uczenia pod testy”, ponadto nauczyciele zamiast wspierać rozwój i koncentrować się na obserwacji, diagnozie i planowaniu działania z dziećmi, dostosowywać będą pracę nie do ich potrzeb i oczekiwań poznawczych, ale do arkuszy kontroli zewnętrznych.

Fundacja Rzecznik Praw Rodziców, konsultując w 2015 r. przepisy *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wymagań wobec szkół i placówek* (Dz. U. poz. 1214), apelowała o odejście od nauki zmianowej. Dziś ten postulat jest nadal aktualny. Tak jak w uzasadnieniu poprzedniego projektu, tutaj również wnioskodawca stwierdza: „Jakość uczenia się uczniów zależy w dużym stopniu od organizacji procesu nauczania. Dlatego wszystkie procesy edukacyjne powinny być zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”. Projektowane rozporządzenie w obecnym kształcie nadal nie zapewnia realizacji tego postulatu. Nie porusza dotkliwego problemu w zakresie organizacji nauki w polskich szkołach, jakim jest system zmianowy. Nauka zmianowa radykalnie obniża jakość uczenia się, prowadząc do przemęczenia, a w konsekwencji do znacznego osłabienia możliwości koncentracji uwagi uczniów i niepełnego wykorzystania ich potencjału intelektualnego w czasie lekcji i wykonywania prac domowych. W wielu miejscowościach zmianowość jest zjawiskiem stałym i rozpowszechnionym. Jeśli rozporządzenie ma rzeczywiście prowadzić do tworzenia optymalnych warunków realizacji działalności szkół i placówek, konieczne jest wyraźne zapisanie w nim wymogu organizacji nauki na jedną zmianę.

Wyrażamy nadzieję, że uwagi FRPR zostaną poddane refleksji i analizie oraz znajdą odzwierciedlenie w ostatecznym brzmieniu rozporządzenia.

Z poważaniem
Katarzyna Jakus

Stowarzyszenie i Fundacja Rzecznik Praw Rodziców